

Bilaga 5 Norge: Checklista förebyggande åtgärder

Denna checklista innehåller förebyggande åtgärder mot kriminalitet i varubilbranschen hämtade från rapporten Forebygging av kriminalitet i varebilbransjen- Råd og tiltak for hovedleverandører og oppdragsgivere, juni 2022.

1. Risiko for svart arbeid og trygdebedrageri

- ☐ Er det en logisk sammenheng mellom arbeidskapasiteten til underleverandøren og antall utførte oppdrag?
- ☐ Er det bedt om dokumentasjon på at ansatte hos underleverandøren er registrert i arbeidstakerregisteret?
- ☐ Er det bedt om dokumentasjon på at ansatte hos underleverandøren får innberettet lønn?
- ☐ Er det bedt om dokumentasjon på at underleverandør har innmeldt hjelpemann i Aa-registeret dersom oppdragene tilsier det?
- ☐ Er det foretatt kontroller av ID til sjåfører og hjelpemenn på godsterminaler og lager?
- ☐ Er det foretatt kontroller av ID til sjåfører og hjelpemenn på leveringsruten?

2. Risiko for stråpersonvirksomhet

- ☐ Er personen som hovedleverandør har kontakt med hos underleverandøren den samme som er registrert med formelle roller i foretaket?
- ☐ Er personen som har signert rammeavtale med hovedleverandør den samme som fremstår som leder hos underleverandøren?
- ☐ Er det avklart hvorfor den som fremstår som reell leder ikke er formell leder?

3. Risiko for utnyttelse av arbeidskraft

- ☐ Bygges det en god kultur for behandling av ansatte i hele leverandørkjeden, og er det vurdert å avholde opplæring av underleverandører som reflekterer hovedleverandørens rutiner og etiske verdier?
- ☐ Har underleverandør signert avtale som gir uttrykk for retningslinjer for anstendig lønn, arbeidstid og forebygging av sosial dumping?
- ☐ Har ansatte hos underleverandør fått informasjon om arbeidstakeres rettigheter på et språk de forstår?
- ☐ Er det etablert gode varslings- og tilbakemeldingskanaler for underleverandørene?
- ☐ Har hovedleverandør etablert en kultur som gir rom for å varsle om avvik?

- ☐ Er det etablert retningslinjer på hvordan hovedleverandør følger opp avvik?
- ☐ Er det etablert en tilbakemeldingskanal slik at kunden kan melde fra om kritikkverdige forhold?
- ☐ Er det foretatt en grundig bakgrunnssjekk av underleverandøren før kontraktsinngåelse?
- ☐ Har hovedleverandør en begrensning på ett ledd med underleverandører?
- ☐ Følger hovedleverandør opp hvorvidt ett ledd med underleverandører faktisk overholdes?

4. Risiko for skatte- og avgiftsunndragelse

- ☐ Inneholder rammeavtale en klausul om at underleverandører plikter å være å jour med innbetaling av offentlige skatte- og avgiftskrav?
- ☐ Har hovedleverandør kontraktsfestet at de kan hente inn relevante skatteopplysninger fra underleverandør i hele kontraktsperioden?
- ☐ Har hovedleverandør sjekket underleverandøren i Enhetsregisteret, Foretaksregisteret, MVAregisteret og konkursregisteret?
- ☐ Har hovedleverandør sjekket at underleverandør innbetaler MVA i henhold til inntjent beløp?

5. Risiko for overlast

- ☐ Er det iverksatt lokale tiltak på godsterminaler som kan forebygge overlast?
- ☐ Er det mulig å veie kjøretøy på godsterminaler?
- ☐ Er det vurdert om noe av varetransporten kan overføres til lette lastebiler?
- ☐ Har hovedleverandør kommunisert til underleverandører at det er nulltoleranse for overlast?

6. Risiko for korrupsjon

- ☐ Er det gode og transparente rutiner knyttet til inngåelse av kontrakter og tildeling av kjøreruter?
- ☐ Har hovedleverandør foretatt internkontroll av prosessen med tildeling av kjøreruter?
- ☐ Er det enkelte underleverandører som har påfallende høy inntjening?
- ☐ Har hovedleverandør vurdert å plassere ansvaret for oppdragstildeling til et høyere nivå i organisasjonen?

7. Risiko for hvitvasking

- ☐ Har hovedleverandør iverksatt tiltak som kan forebygge hvitvasking?

- ☐ Er det indikasjoner på at underleverandøren benytter fiktiv fakturering av tjenester?
- ☐ Har hovedleverandør gjennomgått regnskapet til underleverandøren for å se etter uregelmessigheter?
- ☐ Er forebyggende tiltak om hvitvasking inntatt i Code of Conduct?

8. Risiko ved bransjestruktur

- ☐ Er det vurdert å ansette egne sjåfører istedenfor å benytte innleide transporttjenester?
- ☐ Har hovedleverandør vurdert å benytte underleverandører som har faste ansatte?
- ☐ Har hovedleverandør vurdert å ha færre underleverandører, slik at det blir enklere å følge opp at underleverandørene etterlever regelverket?
- ☐ Er det foretatt beregninger av hvor mye underleverandøren har i inntjening per oppdrag?
- ☐ Er «timebetalingen» til underleverandørene forsvarlig?
- ☐ Foretar hovedleverandør økte kontroller i perioder med høykonjunktur (som Black Week, førjulstid mv.)?
- ☐ Stiller oppdragsgiver tilstrekkelige krav til sine hovedleverandører, slik at de sikrer at deres valgte leverandører har kontroll?